

Dravce a sovy

Chráneného vtáčieho územia

Foto: R. Rezkovský

Veľká Fatra

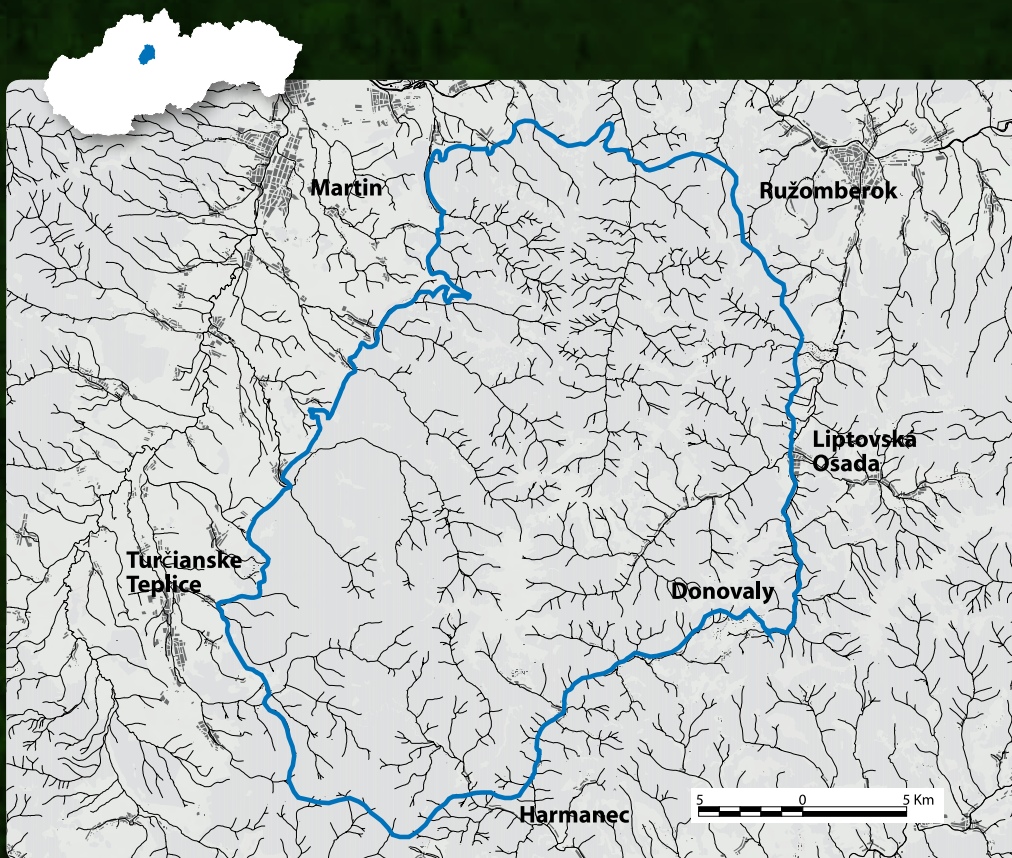
V každom chránenom vtáčom území (ďalej len CHVÚ) je upravené využívanie územia tak, aby ostali zachované vhodné podmienky pre kritériové druhy vtáctva. Ide o druhy, ktorých populácia v CHVÚ je významná z národného a európskeho hľadiska.

VEĽKÁ FATRA

Veľká Fatra patrí medzi najrozsiahlejšie jadrové pohoria Slovenska, v ktorom sa zachovalo mnohotvárne a málo narušené prírodné bohatstvo. Voda, vietor, sneh a mráz vymodelovali oblý reliéf, krasové pohoria, ako aj mohutné horské chrbty, ktoré tvoria neobvyklé prostredie so vzácnymi druhmi rastlín a živočíchov. Až 85 % územia pokrývajú zmiešané smrekovo-jedľovo-bukové lesy s vtrúseným javorom, lipou a jaseňom. Unikátom je prirodzený výskyt tisu obyčajného, ktorý dosahuje vo Veľkej Fatre najväčšie rozšírenie v strednej Európe. Zachovalé, neprístupné lesy a skaly poskytujú útočisko mnohým chráneným druhom živočíchov vrátane vzácnych a zriedkavých druhov dravcov a sov.

Práve pre tieto jedinečné prírodné hodnoty je toto územie zaradené medzi 41 chránených vtáčích území Slovenska.

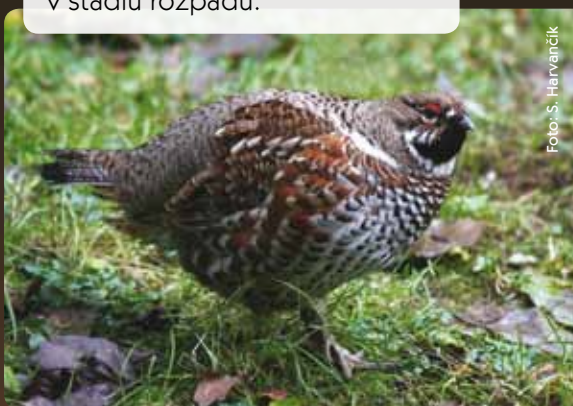
Tetrov hôľniak (*Tetrao tetrix*) ako názov napovedá, jeho životným prostredím je hôľne vysokohorské prostredie.

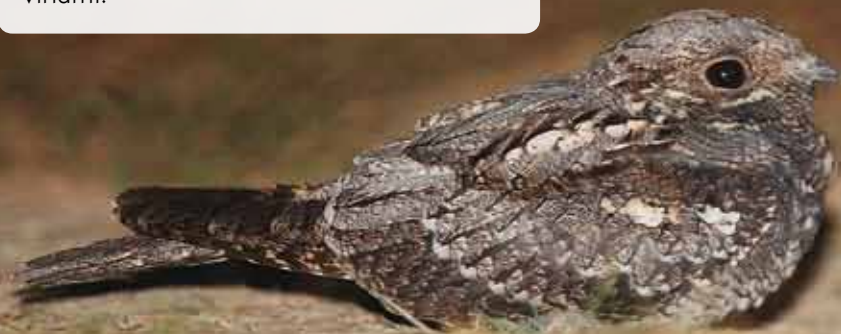
V zmysle vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 194/2010 Z. z., ktorou sa vyhlasuje CHVÚ Veľká Fatra na ploche o výmere 47 445,01 ha a ktorá nadobudla účinnosť 15. 5. 2010, sú predmetom ochrany nasledujúce druhy vtákov:

sokol sťahovavý, jariabok hôrny, lelek lesný, d'ateľ trojprstý, výr skalný, sova dlhochvostá, bocian čierny, včelár lesný, žlna sivá, žltochvost lesný, muchár sivý, orol skalný, tetrov hoľniak, tetrov hlucháň, kuvik vrabčí, kuvik kapcavý, d'ateľ čierny, d'ateľ bielochrbtý, muchárik červeno-hrdlý a muchárik bielokrký.

Optimálnym biotopom **jariabka hôrneho** (*Bonasa bonasia*) sú stanovištia prírodných lesov v štádiu rozpadu.

Lelek lesný (*Caprimulgus europaeus*) obľubuje rozvolnené lesy s výskytom rúbanísk, okraje lesov, mozaikovitú lúky a pasienky so solitérnymi stromami a krovinami.

Ďateľ trojprstý (*Picoides tridactylus*) je charakteristickým d'atľom vyšších polôh Slovenska. Preferuje najmä ihličnaté lesné porasty na hrebeňových častiach pohorí.

Foto: S. Harvančík

Suché stromy a zlomy predstavujú významnú trofickú bázu pre rozmanité hmyzožravé druhy vtákov európskeho významu, medzi ktoré patri aj **žlna sivá** (*Picus canus*) obývajúca lesy s dostupnými trávnatými biotopmi, kde sa prednostne špecializuje na lov mravcov.

Foto: B. Čičel

Foto: T. Kirchen

Vďaka zachovalosti lesných porastov s dostatkom hniezdných dutín je Slovensko domovom druhej najpočetnejšej populácie **muchárika bielokrkého** (*Ficedula albicollis*).

Tetrov hlucháň (*Tetrao urogallus*) je zaradený medzi zraniteľné druhy na území Slovenska. Je známy svojou citlivosťou predovšetkým na nevhodné lesohospodárske zásahy spôsobujúce narušenie celistvosti jeho biotopov.

Foto: S. Harvančík

DRAVCE A SOVY v CHVÚ Veľká Fatra

Foto: R. Retkovský

Veľká Fatra je jedným z piatich najvýznamnejších území na Slovensku pre hniezdenie sokola sťahovavého (*Falco peregrinus*). Pravidelne tu hniezdi viac ako 1 % národnej populácie výra skalného (*Bubo bubo*), sovy dlhochvostej (*Strix uralensis*), včelára lesného (*Pernis apivorus*), orla skalného (*Aquila chrysaetos*), kuvika vrabčieho (*Glaucidium passerinum*) a kuvika kapcavého (*Aegolius funereus*).

Včelár lesný (*Pernis apivorus*)

Foto: Z. Tunka

Sokol sťahovavý

(*Falco peregrinus*)

Dlhé špicaté krídla, pomerne krátky chvost a výrazná kresba na hlave dotvárajú typickú siluetu sokola sťahovavého

Sokol sťahovavý je dravec vo veľkosti vrany túlavej. Za letu je charakteristický dlhými špicatými krídlami a pomerne krátkym ku koncu sa zužujúcim chvostom. Dospelé jedince sú zvrchu bridlicové až modrošedé, zospodu biele, na hrudi a bruchu s tmavými priečnymi škvrkami. Tmavá farba temena je pretiahnutá dole pod oko a tvorí na bielej tvári nápadný široký „fúz“. Mladé jedince majú typické pozdĺžne škvrnenie spodnej časti tela, chrbát, temeno a „fúz“ sú tmavohnedé. Pre druh je charakteristický pohlavný dimorfizmus, samica je väčšia ako samec.

Sokol sťahovavý je stálym druhom a v CHVÚ Veľká Fatra je viazaný prednostne na skalné biotopy, kde nachádza optimálne podmienky pre hniezdenie. Partneri v páre žijú spolu v trvalom zväzku. Prilietajú na hniezdiská v januári až februári alebo ostávajú na nich celú zimu. Na hniezdiskách, ktorým sú verné po mnoho rokov, predvádzajú typické svadobné lety, ktoré sú spojené so vzdušným akrobatickým divadlom.

Sokol sťahovavý s korisťou

**Hniezdny biotop
sokola sťahovavého**

Mláďatá sokola sťahovavého
v skalnej dutine

Sokol sťahovavý si hniezdo nestavia. Na hniezdenie si vyhľadáva skalné police, dutiny a štrbiny alebo obsadzuje hniezda po krkavoch. Asi od polovice marca znáša samica zvyčajne 3 – 4 vajcia, na ktorých sedí 28 – 30 dní. Počas tejto doby samica neloví a samec jej prináša korisť. Starostlivosť o mláďatá na hniezde trvá 40 – 45 dní. Ešte niekoľko týždňov po vyletení sú mláďatá prikrmované rodičmi a učia sa loviť. Sokol sťahovavý je jedným z najrýchlejších lovcov vo vzdušnom priestore na svete. Typické sú akrobatické nálety a kolmé útoky na korisť, pri ktorých dokáže vyvinúť rýchlosť až 250 – 280 km/h! Loví výhradne lietajúcu korisť, hlavnou potravou sú prednostne rôzne druhy vtákov do veľkosti holuba. Páry často lovia spolu, čím zvyšujú svoju lovnú úspešnosť.

V Európe je sokol sťahovavý druhom s vyhovujúcim ochranným statusom nakoľko jeho populácia v posledných rokoch zaznamenala postupne mierny nárast. U nás je chráneným živočíchom v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a podľa vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z. z. je zaradený do kategórie druhov európskeho významu. V Červenom zozname vtákov Slovenska je zaradený do kategórie „ohrozený druh“. Na Slovensku sa početnosť hniezdnej populácie sokola sťahovavého odhaduje na 90 – 120 párov. V CHVÚ Veľká Fatra hniezdi 20 – 25 párov.

Sokol sťahovavý na hniezdisku

Mláďatá sokola sťahovavého

Orol skalný

(*Aquila chrysaetos*)

Orol skalný je náš druhý najväčší dravec s rozpätím krídiel 190 – 240 cm. Dospelé jedince sú tmavohnedé so svetlejšími a nevýraznými pásikmi na vnútornej strane chvosta. Temeno a záhlavie sú zlatožlté sfarbené. Má dlhý chvost a široké krídla zakončené prstovitými letkami. Na spodnej strane krídiel sú menšie svetlé škvrny. Mladé jedince sú tmavšie s výraznými bielymi škvrnami na spodnej strane krídiel, vnútorná časť chvosta je biela a ostro ohraničená.

Orol skalný je stálym druhom a v CHVÚ Veľká Fatra uprednostňuje skalné a lesné biotopy málo narušené človekom v blízkosti otvorených priestranstiev. Hniezdne lokality sa nachádzajú na ťažko dostupných miestach. Hniezdo si stavia v skalných stenách alebo na starých stromoch, ktorých prítomnosť v lesných porastoch je pre jeho hniezdenie nevyhnutná. Na odpočinok a nocovanie využíva suché stromy v blízkosti hniezda. Dôležitou súčasťou domovských okrskov orlov sú rozsiahle potravné teritória s dostatkom potravy zastúpené lúkami, pasienkami alebo neobhospodarovanými plochami a lesnými rúbaňami. Partneri v páre žijú spolu v trvalom zväzku. Vo februári a marci na hniezdnej lokalite predvádzajú orly svadobné lety, pozostávajúce so vzájomného prenasledovania partnerov, spoločného krúženia, strmhlavých letov, premetov a „hojdačiek“.

Foto: B. Landsfeld

Orol skalný kontroluje okolie v blízkosti hniezda

Orol skalný preferuje rozsiahle otvorené priestory v horských oblastiach Karpát od nadmorskej výšky 800 m n. m.

Silueta orla skalného

Foto: B. Landsfeld

Do hniezda, ktoré predstavuje mohutnú stavbu, samica koncom marca znáša spravidla 2 vajcia v intervale 2 – 3 dní, na ktorých sedí približne 45 dní. Mláďatá sa liahnu s 2 – 3 dňovým odstupom. Pre orla skalného je charakteristický biologický jav, tzv. kaininizmus, ktorý spočíva v tom, že i keď orlica znáša vo väčšine prípadov 2 vajcia a vyliahnu sa 2 mláďatá, z hniezda spravidla úspešne vyletí len jedno mláďa. Mladšie mláďa niekoľko dní po vyliahnutí hynie, lebo je odstrkované starším súrodencom od potravy a trpí jeho útokmi alebo je ním priamo usmrtené. Starostlivosť o mláďa na hniezde trvá 75 – 80 dní. Mladé orly po opustení hniezda zostávajú v hniezdnom teritóriu ďalších 3 – 5 mesiacov, počas ktorých ich rodičia ešte dokrmujú a učia ich loviť. Korisť orla skalného tvoria prednostne cicavce malej alebo strednej veľkosti (napr.

kuny, lasice, zajace, mláďatá líšok i srnčatá, svište, kamzíčatá, ale aj túlavé domáce psy a mačky). Z vtákov jeho korisť tvoria napr. krkavcovité druhy, kurovité druhy, sovy alebo iné dravce ako myšiak lesný a sokol myšiar. Iba ojediniele tvoria korisť plazy a obojživelníky. V zime sú hlavnou časťou potravy zdochliny, čím plní dôležitú

sanitárnu funkciu v prírode.

V Európe je orol skalný vzácnym druhom s nevhodným ochranárskym statusom. Na Slovensku je chráneným živočíchom v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a podľa vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z. z. je zaradený do kategórie druhov európskeho významu. V Červenom zozname ohrozených druhov vtákov Slovenska je zaradený do kategórie „zraniteľný druh“. Početnosť hniezdnej populácie na Slovensku sa odhaduje na 120 – 140 párov. V CHVÚ Veľká Fatra hniezdi 10 – 12 párov.

Kuvík vrabčí

(*Glaucidium passerinum*)

Kuvík vrabčí je najmenšou európskou sovou o veľkosti hýľa lesného s väčšou plochou hlavou. Zvrchu je tmavohnedý s drobnými svetlými škvrkami, zospodu šedobiely s tmavými pozdĺžnymi škvrkami. Veľmi typické je časté pocukávanie chvostom. Je veľmi dôverčivý a znebie prítomnosť človeka na veľmi krátku vzdialenosť. Počas obdobia hniezdenia je aktívny aj cez deň.

Kuvík vrabčí je stálym druhom a v CHVÚ Veľká Fatra obýva staré ihličnaté a zmiešané lesy, často uprednostňuje husté porasty ako aj prostredie v blízkosti čistín, lesných priesekov a horských potokov. Podmienkou jeho výskytu je však prítomnosť dostatku dutín po d'atľoch, najmä po d'atľovi veľkom a d'atľovi trojprstom, ktoré využíva na hniezdenie a často aj ako zásobáreň ulovenej koristi. Tok začína začiatkom marca, kedy sa samec ozýva charakteristickým monotónnym pískaním. Pre kuvíka vrabčieho je viac ako pre iné druhy sov typický jesenný tok koncom septembra a v októbri. Samica znáša väčšinou v druhej polovici apríla spravidla 4 – 6 vajec, na ktorých sedí 28 dní. Znášku zahrieva len samica, samec jej prináša potravu. Po vyliahnutí samica ostáva s mláďatami v hniezdnej dutine a kŕmi ich potravou, ktorú zaobstaráva samec. Po nakŕmení mláďat samica denne vyhadzuje z hniezda zvyšky potravy (perie, srst a vývržky), ktoré sa

Kuvík vrabčí na hniezdisku

Foto: K. Šatmar

Foto: B. Demovič

Foto: R. Reťkovič

Hniezdny biotop
kuvika vrabčieho

hromadia na zemi pod hniezdnym stromom, čo je pre tento druh veľmi typické. Keď sú mláďatá staršie, samica sa zdržuje už mimo hniezdnej dutiny, ale stále v jej blízkosti aby mohla ochrániť mláďatá v prípade nebezpečenstva. Mláďatá opúšťajú hniezdnú dutinu po 30 dňoch a hneď vedú celkom dobre lietať. Rodičia ich však ešte kŕmia niekoľko týždňov.

Koristou kuvika vrabčieho sú najmä drobné lesné cicavce a drobné druhy vtákov. Hmyz bol zistený v potrave len vzácné. Počas roka sa potravné spektrum mení, kým v hniezdnej dobe prevládajú drobné cicavce (napr. ryšavky, piskory a hrdziaky) tak v zimnom období pri vysokej vrstve snehu sú to zase drobné vtáčie druhy (napr. stehlíky, sýkoriky, kôrovníky a pinky).

V Európe je kuvik vrabčí druhom s vyhovujúcim ochranárskym statusom. U nás je chráneným živočíchom v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a podľa vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z. z. je zaradený do kategórie druhov európskeho významu. V Červenom zozname ohrozených druhov vtákov Slovenska je zaradený do kategórie „nehodnotený druh“. Početnosť hniezdnej populácie na Slovensku sa odhaduje na 1000 – 1500 párov. V CHVÚ Veľká Fa-tra hniezdi 200 párov.

OCHRANA DRAVCOV A SOV v CHVÚ Veľká Fatra

Ochranu hniezd pred vykrádaním zabezpečujú kamerové systémy inštalované v blízkosti hniezda

Ďalším ohrozením je aj strata lúk a pasienkov v dôsledku opúšťania tradičného poľnohospodárstva a ich zarastanie náletom drevín.

Výrubom starých porastov miznú hniezdne možnosti orlov

Hlavnou príčinou ohrozenia orla skalného, kuvika vrabčieho a ďalších lesných druhov dravcov a sov v území je neusmernená lesohospodárska činnosť, ktorá zapríčiňuje poškodzovanie a ničenie lesných porastov, kde tieto druhy hniezdia. Ťažobnou činnosťou sú odstraňované vekovo staršie stromy ako aj staré stromy s dutinami, ktoré vytvárajú pre uvedené druhy vhodné hniezdne možnosti. Negatívne pôsobí na hniezdiace vtáky aj vyrušovanie, ktoré je sprievodnou činnosťou lesohospodárskych zásahov. Vážnou hrozbou pre orla skalného a sokola sťahovavého je neusmernená športovo - rekreačná činnosť (skalolezectvo a turizmus) a vykrádanie hniezd. Výsledkom neusmernenej lesohospodárskej a športovo - rekreačnej činnosti je opustenie znášky počas inkubácie, úhyn mláďat na hniezde a v konečnom dôsledku aj opustenie hniezdnej lokality párami týchto druhov. Ďalšími vážnymi ohrozeniami v CHVÚ Veľká Fatra sú zmeny v tradičnom obhospodarovaní územia, neusmerneny a často živelný rozvoj cestovného ruchu. Všetky uvedené hrozby majú veľmi nepriaznivý dopad na celkový stav biotopov a stav populácií chránených druhov živočíchov v území. Nástrojom na zabezpečenie ochrany hniezdných biotopov lesných druhov dravcov a sov je uplatňovanie systému vyhlasovania ochranných zón v okolí ich hniezd. Podstatou ochranných zón je vytvoriť priestor v okolí hniezda s bezzásahovým režimom hospodárenia resp. vhodným spôsobom hospodárenia rešpektujúc ekologické nároky týchto druhov. Cieľom vyhlasovania ochranných zón je zabezpečiť nielen úspešný priebeh hniezdenia druhov v danom roku, ale z dlhodobého hľadiska zachovať ich hniezdný biotop v priaznivom stave. Ochrana pred vykrádaním hniezd orla skalného a sokola sťahovavého je zabezpečená fyzickým strážením a inštaláciou priemyselných kamier na najviac ohrozených hniezdných lokalitách týchto druhov.

STAROSTLIVOSŤ O CHVÚ

ochrana biodiverzity a spokojnosť obyvateľstva

Cieľom starostlivosti o CHVÚ Veľká Fatra nie je zákaz hospodárenia, ale usmernenie a zosúladenie jednotlivých spôsobov hospodárenia s ochranou druhov, pre ktoré je územie vyhlásené. Preto starostlivosť o CHVÚ Veľká Fatra ako aj o ostatné chránené územia európskeho významu v rámci sústavy NATURA 2000 je možné zabezpečiť len spoločným úsilím všetkých dotknutých skupín t. j. hlavne lesníkov, poľnohospodárov, poľovníkov a ochranárov. Ochrana prírodných hodnôt – v tomto prípade vtáctva – môže v niektorých prípadoch znamenať i obmedzenie hospodárskych aktivít v území. Vzhľadom na skutočnosť, že Slovensko je členskou krajinou Európskej únie (EÚ), rešpektovanie princípov Spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) EÚ je pre našich poľnohospodárov záväzná. Jednou z oblastí SPP je tzv. Křížové plnenie (KP), ktoré predstavuje mechanizmus podpory udržateľnosti poľnohospodárstva v EÚ prostredníctvom rešpektovania zákonných požiadaviek hospodárenia (ZPH) a udržiavania svojich plôch v dobrých poľnohospodárskych a environmentálnych podmienkach (GAEC = Good agricultural and environmental conditions).

Dodržiavanie príslušných právnych predpisov, týkajúcich sa ZPH a dodržiavanie štandardov GAEC je podmienkou vyplácania priamych platieb. Ich prípadné porušenia môžu byť sankcionované.

Právnym základom pre uplatňovanie KP v oblasti ochrany prírody sú vybrané články dvoch európskych smerníc, tzv. „Smernica o vtákoch“ a „Smernica o biotopoch“.

Ďalšou oblasťou SPP je oblasť rozvoja vidieka. Na území Slovenska sa v súčasnosti realizuje jeden z najvýznamnejších programov pre ochranu životného prostredia a zvyšovania kvality vidieckeho života tzv. **Program rozvoja vidieka SR 2007-2013 (PRV)**. PRV predstavuje efektívny finančný nástroj na zabezpečenie starostlivosti o územia sústavy NATURA 2000 a ponúka poľnohospodárom vo forme agroenvironmentálnych platieb a lesníkom vo forme lesnícko-environmentálnych platieb (tzv. kompenzačné platby) možnosť zapojiť sa do špecifických podopatrení zameraných aj na ochranu vybraných druhov vtákov a ich biotopov. Princípom kompenzačných platieb je náhrada finančných strát poľnohospodárov a lesníkov v dôsledku zabezpečovania starostlivosti o chránené vybrané druhy vtáctva (napr. zmena spôsobu kosby, posunutie termínu kosby, obmedzenie používania pesticídov, časové obmedzenie hospodárskej činnosti na hniezdných lokalitách výberových druhov, vytvorenie ochranných zón na lesnej pôde v okolí hniezd dravcov a sov) za predpokladu dodržania vopred stanovených podmienok. V praxi to znamená šetrne hospodáriť a zároveň dodržiavať odporúčané opatrenia pri ochrane druhov, kvôli ktorým bolo CHVÚ vyhlásené.

Foto: M. Macek

Veľká Fatra

Sova dlhochvostá (*Strix uralensis*)

Foto: K. Šotnár

Konkrétnym podopatrením zameraným na ochranu orla skalného, včelára lesného, sokola sťahovavého, výra skalného, sovy dlhochvostej, kuvika kapcavého, kuvika vrabčieho a bociana čierneho, ktoré sú predmetom ochrany vtáčích druhov v CHVÚ Veľká Fatra v rámci lesnícko-environmentálnych platieb je podopatrienie **„Ochrana biotopov vybraných druhov vtákov“** s výškou platby **65,39 €/ha lesnej pôdy**.

Iným podopatrením v rámci lesnícko - environmentálnych platieb, zameraným na ochranu dutinových hniezdičov v CHVÚ Veľká Fatra t. j. žlny sivej, ďatľa čierneho, ďatľa bielochrbtého, ďatľa trojprstého, muchárika červenohrdlého, muchárika bielokrkeho, žltouchvosta lesného a na ochranu lesných kurovitých druhov v CHVÚ Veľká Fatra t. j. tetova hlucháňa a tetova hõlniaka je podopatrienie **„Zachovanie priaznivého stavu lesných biotopov“** s výškou platby **57,92 €/ha lesnej pôdy**.

Dravce a sovy Chráneného vtáčieho územia Veľká Fatra

Foto: B. Landsfeld

Foto: K. Šotnár

Ochrana dravcov na Slovensku / Raptor Protection of Slovakia (RPS) je nezávislá mimovládna organizácia, ktorej poslaním je výskum a ochrana voľne žijúcich dravcov a sov na území Slovenska. RPS rieši najzávažnejšie problémy a negatívne antropické faktory ohrozujúce populácie dravcov a sov na Slovensku. Intenzívne sa venuje problematike elektrických stĺpov v súvislosti s úhynmi vtáctva na konštrukciách elektrického vedenia, čo je jeden z najzávažnejších problémov ochrany dravých vtákov v Európe. Organizuje a vykonáva fyzickú ochranu hniezdísk orlov a sokolov pred vykrádaním. Realizuje programy záchranu populácie sokola rároha, sokola sťahovavého, orla kráľovského, orla skalného a orla kriklavého. Vykonáva stabilizovanie, úpravu hniezd a hniezdných plošín, inštaláciu umelých hniezd a búdok pre vzácné druhy dravcov a sov. RPS je zapojená do aktivít európskej skupiny, ktorá sa venuje problematike vtáčej kriminality, RPS ovplyvňuje environmentálnu politiku, navrhuje úpravy príslušných zákonov a upozorňuje na dodržiavanie medzinárodných dohôd týkajúcich sa ochrany dravcov a sov. Svojimi odbornými stanoviskami pomáha Ministerstvu životného prostredia SR a Štátnej ochrane prírody SR. Organizuje kampane a výstavy, vydáva propagačné a metodické materiály, usporadúva prezentácie a prednášky.

Vydala: © Ochrana dravcov na Slovensku / Raptor Protection of Slovakia (RPS), Bratislava 2010

Kuklovská 5, 841 04, Bratislava 4

Tel./Fax: 02/555 73 440, Mobil: 0911 882 626, e-mail: dravce@dravce.sk

www.dravce.sk www.chvu.dravce.sk www.vtaciakriminalita.sk

Autori textu: Soňa Nuhličková, Boris Maderič

Fotografie: archív RPS, Š. Benko, B. Čičel, B. Demovič, S. Harvančík, J. Chavko, J. Jurík, T. Kirchen, B. Landsfeld, M. Krofel, M. Macek, R. Retkovský, J. Svetlík, K. Šotnár, Z. Tunka

Grafický návrh: Grafické štúdio Dudok – Ján Svetlík

Tento materiál bol vydaný v rámci projektu EN-2008-018 „Dravce a sovy v sústave Chránených vtáčích území Slovenska“, podporeného prostredníctvom nadácie Ekopolis z Finančného mechanizmu EHP, Nórskeho finančného mechanizmu a štátneho rozpočtu SR.